

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مهندسی منابع طبیعی - تکثیر و پرورش آبزیان

پردیس کشاورزی و منابع طبیعی

مصوب جلسه مورخ ۸۶/۴/۱۹ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس مصوبه جلسه ۷۵۶ مورخ ۸۹/۲/۱۱ شورای برنامه ریزی آموزش عالی مبنی بر ضرورت ایجاد رشته مهندسی منابع طبیعی - تکثیر و پرورش آبزیان در مقطع کارشناسی ارشد و مطابق با مواد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاهها، توسط اعضای هیات علمی گروه شیلات و محیط زیست دانشکده منابع طبیعی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی بازنگری شده و در یکصد و شصت و دومنجی جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۸۶/۴/۱۹ به تصویب رسید.

برنامه آموزشی رشته مهندسی منابع طبیعی - تکنیک و پرورش آبزیان در دوره کارشناسی ارشد که توسط اعضای هیات علمی گروه شیلات و محیط زیست دانشکده منابع طبیعی برداش آموزشی کشاورزی و منابع طبیعی بازنگری شده بود با اکثریت آراء به تصویب شورای آموزشی رسید.

- * این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
- * هر نوع تغییر در برنامه آموزشی مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه و شورای برنامه ریزی آموزش عالی برسد.

دای صادره جلسه مورخ ۸۶/۴/۱۹ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد برنامه آموزشی رشته مهندسی منابع طبیعی - تکنیک و پرورش آبزیان در دوره کارشناسی ارشد صحیح است، و به واحد های ذیربیط ابلاغ شود.

فرهاد رهبر
ریاست دانشگاه تهران

این برنامه آموزشی در جلسه مورخ ۸۹/۲/۱۱ شورای برنامه ریزی آموزش عالی وزارت علوم تحقیقات و فناوری تصویب و مورد تایید می باشد

دبیر شورای برنامه ریزی آموزش عالی

تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته: مهندسی منابع طبیعی - تکنیک و پرورش آبزیان

مقطع: کارشناسی ارشد

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مهندسی منابع طبیعی - تکنیک و پرورش آبزیان که توسط اعضای هیات علمی گروه شبکات و محیط زیست دانشکده منابع طبیعی برداشته است با توجه به تأثیرات آن بر محیط زیست دانشگاه تهران در تصویب این برنامه در نظر گرفته شده است.

- * این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
- * هر نوع تغییر در برنامه مجاز نمی‌باشد مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

عبدالرضا سیف

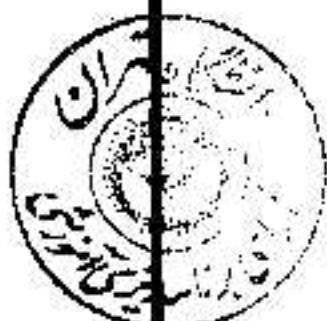
محمود کمره‌ای

دیپلم شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

معاون آموزشی و تخصصیات تکمیلی دانشگاه

رأی صادره جلسه صورت ۱۹/۴/۸۶ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی رشته مهندسی منابع طبیعی - تکنیک و پرورش آبزیان در مقطع کارشناسی ارشد صحیح است. به واحد ذیربط ابلاغ شود.

فریاد
عباسعلی عصید (تعجیل)
- رئیس دانشگاه

فصل اول

مشخصات کلی رشته

فصل اول

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد

مهندسی منابع طبیعی

رشته تکثیر و پرورش آبزیان

۱- تعریف و هدف

دوره کارشناسی ارشد رشته تکثیر و پرورش آبزیان به عنوان یکی از رشته های منابع طبیعی به دوره ای گفته می شود که طی آن دانشجویان بتوانند با توجه به علومی که در دوره کارشناسی با آنها آشنا شده اند به کاربری آن علوم پرداخته و روشهای شناخت مشکلات و پیدا کردن راه حل آنها را بررسی نمایند. لذا هدف از ایجاد دوره کارشناسی ارشد در این رشته تربیت افرادی است که با کسب دانش مربوطه بتوانند به کار تدریس، پژوهش، ارزیابی و برنامه ریزی در جهت استفاده مطلق از منابع شیلاتی و توسعه آبزی پروری درکشور و همچنین هدایت امور اجرایی مربوط به آن پردازند و در تهابت با بهره گیری از منابع قیزیکی، زیستی، مالی و آموخته های خود میزان تولید آبزیان را افزایش نهند و در رفع نیازهای رو به رشد مواد پروتئینی کشور با توجه به ظرفیت بالقوه منابع آبی داخل و دریایی موثر واقع شوند.

۲- طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی ارشد رشته تکثیر و پرورش آبزیان حداقل دو سال می باشد و دانشجویان مجاز به طی این دوره در حداقل ۲ سال هستند. شکل نظام نیمسالی است و هر سال تحصیلی شامل دو نیمسال و هر نیمسال ۱۶ هفته تحصیلی می باشد. حداقل و حداقل مجاز تعداد واحدها، دروس کمبود و سایر مقررات این برنامه مطابق آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مخصوص شورای عالی برنامه ریزی خواهد بود.

۳- تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تکنیک و پژوهش آبزیان ۳۲ واحد به ترتیب زیر می باشد.

دورس اصلی و تخصصی	۲۱ واحد
دورس اختیاری	۴ واحد
سمینار	۱ واحد
پایان نامه	۶ واحد

۴- نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان این رشته به عنوان کارشناسی ارشد آبری بپرور می توانند در یکی از مشاغل آموزشی در دانشگاهها، پژوهشی در موسسات تحقیقاتی و اجرایی (شرکت شیلات)، برنامه ریزی و سروپرستی بپروره های تکنیک و پژوهش در بخش های دولتی (جهاد کشاورزی) و بخش خصوصی انجام وظیفه نمایند. مضافاً فارغ التحصیلان این رشته با کسب پیش آگاهی هایی که در زمینه مختلف این رشته بدست می آورند قادر خواهند بود تا شخصاً با دائر کردن استخراج های پژوهش ماهی و سایر آبزیان بپرورشی به تولید ماهیان و آبزیان داخلی بپردازند.

۵- ضرورت و اهمیت

کشور وسیع ایران خوشبختانه در شمال، جنوب و جنوب غربی دارای سواحل دریایی طولانی و امکان بھر وری شبلاطی فراوانی است. در داخل کشور نیز آنکه ها و رودخانه های متعددی برای آبری بپروری و انواع ماهی ها موجود می باشد. امکان بھر برداری از این منابع آبی و موهبت های اینها مستلزم داشتن تخصص و آگاهی های کافی در زمینه های مختلف شناخت آبزیان، تکنیکهای بھر وری و برنامه ریزی و مدیریت آنها است. لذا دائر کردن چنین رشته ای در سطح کارشناسی ارشد با توجه به کمبود نیروی کار آمد جهت تأمین افزونتر مواد پرتوئی کشور کاملاً لازم و مورد نیاز می باشد.

۶. شرایط گزینش دانشجو

دار حلبان این رشته علاوه بر داشتن هر نوع مدرک کارشناسی به شرط قبولی در آزمون ورودی می بایست دارای شرایط عمومی و اختصاصی دوره کارشناسی ارشد مطابق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

مواد و ضرایب دروس تخصصی آزمون ورودی دوره کارشناسی ارشد مهندسی منابع طبیعی رشته تکثیر و پرورش آبزیان

ردیف	مواد امتحانی	ضریب
۱	تکثیر و پرورش آبزیان	۳
۲	نکثیر و پرورش ماهی	۳
۳	اصول تغذیه و جیره نویسی غذای آبزیان	۲
۴	مبانی اصلاح نژاد آبزیان	۲
۵	بهداشت و بیماریهای آبزیان	۲
۶	زبان تخصصی	۳

فصل دوم

جداول دروس

فصل دوم

جداول دروس دوره کارشناسی ارشد

مهندسی منابع طبیعی

رشته‌های تکثیر و پرورش آبزیان

۲۱ واحد	دروس اصلی و تخصصی
۴ واحد	دروس اختیاری
۱ واحد	سمینار
۶ واحد	پایان‌نامه
۳۲ واحد	جمع

جدول شماره : ۱

جدول دروس کمبود رشته تکثیر و پرورش آبزیان مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	واحد						ساعت	پیش‌نیاز یا زمان	از راه
		جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری			
۱	اصول تکثیر و پرورش آبزیان ۱	۳	۱	۲	۳۲	۳۲	۳۲	۶۴	ندارد	از راه
۲	اصول تکثیر و پرورش آبزیان ۲	۳	۱	۲	۳۲	۳۲	۳۲	۶۴	ندارد	از راه
۳	بهداشت و بیماریهای آبزیان	۳	۱	۲	۳۲	۳۲	۳۲	۶۴	ندارد	از راه
۴	تکثیر و پرورش ماهیان گرمابی	۳	۱	۲	۳۲	۳۲	۳۲	۶۴	ندارد	از راه
۵	تکثیر و پرورش ماهیان سردآبی	۳	۱	۲	۳۲	۳۲	۳۲	۶۴	ندارد	از راه
۶	مبانی اصلاح نژاد آبزیان	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	۳۲	ندارد	از راه
۷	جمع کل	۱۷	۵	۱۲	۱۶۰	۱۹۶	۳۵۲	۳۵۲	-	از راه

جدول شماره: ۲

جدول دروس تخصصی اصلی رشته تکثیر و پرورش آبریان مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	واحد						ساعت	پیشنبه‌یار یا زمان	ارائه
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی			
۱	تکثیر و پرورش تکمیلی ماهی	۳	۱	۲	۳	۲	۱	۳۲	۶۴	نذردارد
۲	تکثیر و پرورش تکمیلی آبریان	۲	۱	۲	۲	۱	۲	۳۲	۶۴	نذردارد
۳	تکثیر و پرورش غذای زندگی	۲	۱	۱	۲	۱	۱	۳۲	۴۸	نذردارد
۴	مدیریت بهداشتی مزارع آبریزی پروری	۲	۱	۱	۲	۱	۱	۳۲	۴۸	نذردارد
۵	مدیریت و برنامه ریزی آبریزی پروری	۲	-	۲۲	۲	-	۲	۳۲	-	نذردارد
۶	مبانی مهندسی ژئوکی در آبریان	۲	۱	۱	۲	۱	۱	۳۲	۴۸	نذردارد
۷	فیزیوجنتوزی آبریان	۲	۱	۲	۳	۱	۲	۳۲	۶۴	نذردارد
۸	تغذیه تکمیلی آبریان پرورشی	۲	۱	۱	۲	۱	۱	۳۲	۴۸	نذردارد
۹	روش تحقیق	۲	-	۲۲	۲	-	۲	۳۲	-	نذردارد
۱۰	جمع کل	۲۱	۷	۱۴	۲۱	۷	۱۴	۲۲۴	۴۶۴	-

جدول شماره: ۳

جدول دروس تخصصی اختیاری دشته تکثیر و پرورش آبزیان مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	واحد							ساعت	پیشباز با زمان	ارانه
		جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری	جمع			
۱	روشیای نوبن آبزی پروری	۴۸	۳۲	۱۶	۲	۱	۱	-	۳۲	ندارد	
۲	جهنین شناسی ماهیان	۴۸	۳۲	۱۶	۲	۱	۱	-	۳۲	ندارد	
۳	اقتصاد و بازرگانی آبزیان	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	۳۲	ندارد	
۴	تکثیر و پرورش گیاهان آبزی	۴۸	۳۲	۱۶	۲	۱	۱	-	۳۲	ندارد	
۵	طرح آزمایش‌های پیشرفته	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	۳۲	ندارد	
۶	مدیریت توئید در آبزی پروری	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	۳۲	ندارد	
جمع کل											-
۲۴۰											
۹۶											
۱۴۴											
۱۲											
۳											
۹											

از دروس اختیاری ۴ واحد انتخاب می‌گردد.

تکثیر و پرورش تکمیلی ماهی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ نظری + ۱ عملی

پیشباز: ندارد

هدف:

آشنایی دانشجویان با آخربین وضعیت تکثیر و پرورش ماهیان در ایران و جهان و ارائه تکنیک‌های پیشرفته در چگونگی تکثیر و پرور ماهیان آبی‌ای شیرین-لتب شور و شور است.

صرفصل:

نظری:

مقدمه و مروری بر آخربین وضعیت تکثیر و پرورش ماهیان در ایران و جهان، کاربرد هورمونهای طبیعی و مصنوعی در القاء، رسیدگی جنسی ماهیان مولد، اصول الجماد اسپرم و نگهداری مواد تناسلی ماهیان و کاربرد آن در تکثیر مصنوعی ماهی، روش‌های تشخیص رسیدگی جنسی در مولدهای (ظاهری، مطالعه GVBD، روش‌های بیوشمیابی، سوتونگرافی و ...)، روش‌های مولد سازی و شناخت نرماتیوهای مرغولوزیک مربوطه، معیارهای انتخاب محل و احداث کارگاه در سیستم‌های نوین پرورشی، سیستمهای مداربسته پرورش ماهیان و شناخت انواع فیلترهای شنی، زغالی، بیوفیلترها و اشعه UV، پرورش ماهیان در قفسه‌های شناور، گونه‌های قابل پرورش در قفس، انواع و خصوصیات قفسها، پرورش ماهی در حصار (Pen)، پرورش ماهیان در آب پندانها، استخراهای دو منظوره، استخراهای ذخیره آب کشاورزی و نیروگاههای حرارتی، روش‌های کنترل گیاهان آبریزی، سیستمهای هوادهی در پرورش ماهی، نقش زنولیت‌ها در پرورش ماهی، غذادهی اتوماتیک، نحوه

محاسبه رشد در ماهیان پرورشی، نحوه تعیین میزان تولید در سیستم های مختلف پرورشی، اثرات زیست محیطی پرورش مترادم ماهیان، اتوماسیون سیستم های پرورش ماهی.

عملی:

بازدید از کارگاهها و سیستم های مختلف پرورش ماهیان، مطالعه GVBD تخمک، بررسی اسپرم و قدرت باروری و تحرک آن، روشهای آماده سازی و استفاده هورمونها در القاء رسیدگی جنسی، استفاده از نرم افزارها مرتبط.

منابع:

- ۱-بیمندی نژاد، محمدجواد، ۱۳۷۷، شالوده بوم شناسی، انتشارات دانشگاه تهران، ۸۰۸ ص.
- ۲-محبوبی صوفیانی، نصرالله، ۱۳۷۶، بی مهرگان آبری، انتشارات دانشگاه صنعتی اصفهان، ۷۴ ص.
- ۳-نفیسی، محمدرد، ۱۳۷۲، حشرات آبری بنویان شاخص آبودگی و جایگاه مطالعات هیدرولوژیک در تعیین
- ۴-میران آبودگی در آبهای جاری، ماهنامه آبیابان، شماره ۲، صفحات ۴۱-۴۸

5-Bosser, H. and Gingins, F. 2003. Water quality – bioindication versus chemical parameters, study of the river Lasorge, Lausanne, Switzerlad.

6-Colt, J., Watten, B. 1998. Application of pure oxygen in fish culture. Aquaculture Engineering, 7: 397-441.

7-Dufour S, Huang YS, Rousseau K, Sbaihi M, Le Belle N, Vidal B, Marchelidon J, Quérat B, Burzawa-Gérard E, Change CF, Schmitz M. Puberty in teleosts: new insights into the role of peripheral signals in the stimulation of pituitary gonadotropins. In: Proceeding of the Sixth International Symposium on the Reproductive Physiology of Fish; 1999; Bergen, Norway, 455–461.

- 8-INFOFISH. 1995. Re-circulating Aquaculture system , Technical handbook 8.
- 9-Manning MJ, Nakanishi T. The specific immune system: cellular defenses. In: Iwama G, Nakanishi T (eds.), The fish immune system. New York: Academic Press; 1996:159–205.
- 10-Muir, J., F. 1994. Many happy return? Water re-use system in aquaculture, assistant director. Institute of Aquaculture. University of Sterling, Sterling FK94LA.UK.
- 11-Nagahama Y. The functional morphology of teleost gonads. In: Hoar WS, Randall DJ, Donaldson EM (eds.), Fish Physiology, vol. IXA. New York: Academic Press; 1983: 223–275 .
- 12-Rakocy, J. E., Baily, D. S., Martin, J. M., and Shultz, K. A. 2000. Tilapia production systems for the Lesser Antilles and other resource-limited, tropical area,, Tilapia Aquaculture in the 21st century, Proceeding from the fifth international symposium on tilapia aquaculture, Rio De Janeiro – RJ, Brazil, September 3-7, 2000.
- 13-Timmons, M. B., Ebeling, J. M., Wheaton, F. W., Summerfelt, S. T and Vinci, B. J. Recirculating Aquaculture System, Northeastern Regional Aquaculture Center 2001. NRAC. Publication No. 01-002, 650 pp.

تکثیر و پرورش تکمیلی آبریان

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ نظری + ۱ عملی

پیشیار: ندارد

هدف:

آشنایی دانشجویان با تکثیر و پرورش آبریان دریابیی بخصوص میگو و صدف و ... و روند توسعه پرورش مصنوعی گونه‌های مهم و اقتصادی آبریان دریابیی در جهان و ایران.

سرفصل:

نظری:

مقدمه و مروری بر آخرين وضعیت تکثیر و پرورش آبریان در ایران و جهان، تامین مولد و روش‌های موثر در مولدسازی میگو (شرایط محیطی، هورمونها با قطع پایه چشمی)، تلاحم مصنوعی میگو، بررسی روش‌های مختلف تکثیر و نخم ریزی میگو (روش گالستون، زاپنی، تایوانی و ...)، مراقبت از نوزادان، حمل و نقل لازوها، غذا و تغذیه نوزادان (زندده، گیاهی، چانوری، ترکیبی)، آماده سازی استخر برای پرورش میگو، روش‌های مختلف پرورش میگو، عوامل موثر در افزایش تولید میگو در استخر (مدیریت آب و هوادهی، مدیریت غذادهی، ابعاد سینه‌های مصنوعی)، تغذیه و روش‌های مختلف غذادهی میگو، برداشت و ارائه محصول به بازار، ملاحظات کلی در تکثیر و پرورش میگوهای آب شیرین، تکثیر و پرورش انواع نرمтан و صدفها، تکثیر و پرورش خرچنگ دراز آب شیرین، کشت و پرورش گیاهان دریابیی، کشف و پرورش گیاهان دریابیی، کشف و پرورش سایر آبریان (قورباغه، لاک پشت و ...).

عملی:

طراحی یک مرکز تکثیر و پرورش میگو، طراحی یک مرکز پرورش میگو، بازدید از کارگاههای تکثیر و پرورش میگو و سایر آبزیان، بررسی ویژگیهای صدفها در آزمایشگاه، استفاده از نرم افزارهای مرتبط.

منابع:

- ۱- فلاحت، روزبه و آذری تاکامی، قباد. ۱۳۷۹. احتياجات غذایی و مدیریت تغذیه میگو انتشارات دانشگاه تهران
- ۲- ویلالون، جون، آر، ترجمه پیروز آهنین. ۱۳۷۹، راهنمای کاربردی پرورش نجاری میگوی دریائی به روش نبضه متراکم، انتشارات معاونت تکثیر و پرورش آبزیان - اداره کل آموزش و ترویج.
- ۳- ویلان، جمیر، آ و سویینی، جمیران. ۱۹۹۱، فن آوری تکثیر و پرورش متراکم میگو، ترجمه مهدی شکوری، ۱۳۷۶ ، انتشارات معاونت تکثیر و پرورش آبزیان - اداره کل آموزش و ترویج.
- ۴- رامین، محمود، دانش خوش اصل و صمدزاده، محمد. ۱۳۷۸. پژوهه پرورش یک نابستانه شاه میگوی اب شیرین با استفاده از غذای دستی در استخراج های خاکی تا وزن تجاری، مرکز تحقیقات اسناد گبان بندر انزلی.
- 5- Holdich, D. M. 2002. Biology of fresh water Crayfish,. Blackwell Science.
- 6-Pillay, T. V. R. 1990. Aquaculture Principles and Practices, Fishing News Book.279 pp.

نکثیر و پرورش غذایی زنده

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ نظری + ۱ عملی

پیشنباز: ندارد

هدف:

آشنایی با اهمیت انواع غذاهای زنده مورد مصرف در تغذیه آبزیان بخصوص در مراحل پرورش لارو آبزیان.

سرفصل:

نظری:

نقش غذایی زنده در توسعه آبزی پروری با تاکید بر پرورش گونه های جدید آبزیان پرورشی، بررسی ویژگی های دوران لاروی آبزیان مختلف پرورشی و اهمیت آن در ارتباط با مدیریت استفاده از انواع متنوع غذایی زنده، زنجیره غذایی و اهمیت فتوستتر در منابع آبی، شناسایی، پرورش، ارزش غذایی و مصرف خرد جلبک ها، روتیفر، آرتیبا، دافنی، کوبه پد، کلادوسرا و انواع کرم ها در تغذیه آبزیان، بررسی اهمیت و روش های مختلف غنی سازی غذاهای زنده، اهمیت شناسایی منابع جدید غذایی زنده در تغذیه آبزیان.

عملی:

آماده کردن وسایل و انواع مختلف محیط کشت برای نکثیر و پرورش غذاهای زنده، انجام روشهای آزمایشگاهی پرورش انواع غذایی زنده، طرز تغذیه لارو ماهی بوسیله غذاهای زنده و فرموله شده، بازدید از کارگاه های پرورش غذایی زنده.

منابع:

1-Lavens, P., Sorgeloos, P. 1996. Manual on the Production and Use of Live Food for Aquaculture, FAO, Rome.

2-Stottrup, J. G., McEvoy, L. A. 2003. Live Feeds in Marine Aquaculture. Blackwell Publishing, UK.

مدیریت بهداشتی مزارع آبریزی پروری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ نظری + ۱ عملی

پیشناز: ندارد

هدف:

آشنایی دانشجویان با عوامل موثر در انتخاب محل احداث مزرعه آبریزی پروری و مراقبت بهداشتی از آبریان تا برداشت محصول می‌باشد.

سرفصل:

نظری:

موازین بهداشتی در انتخاب آب و زمین در توسعه آبریزی پروری، موازین بهداشتی در انتخاب گونه آبریزی جهت پرورش، موازین بهداشتی در واردات و صادرات گونه‌های آبریان پرورشی به منظور معرفی به اکوسیستم‌های جدید، موازین بهداشتی در طراحی و ساخت استخراجها، موازین بهداشتی در بهره برداری از آبریان، ملاحظات بهداشت عمومی در استفاده از داروها و مواد شیمیایی در پرورش آبریان، چگونگی پیشگیری از بروز بیماری در مزارع پرورش آبریان با استفاده از شیوه‌های مدیریتی، تغییرات فصلی در بروز بیماری‌های ماهی، مدیریت بهداشتی ماهیان بیمار، روابط میزان و عوامل بیماری، روش‌های کترن و محافظت ماهیان، نحوه عملت یافی بیماری در ماهیان، عوامل تأثیرگذار در گسترش بیماری، تشخیص اولیه، اسنس و بیماری (تکمیلی)، مروری بر سیستم‌های دفاعی آبریان بر علیه عوامل عفونی و غیر عفونی.

عملی:

بازدید از مراکز پرورش ماهیان سرد آبی، گرم آبی و میگو و تعیین گذرگاه های بحرانی و چگونگی کنترل آنها،
کنترل عوامل بیماریزا و پرورش آبریان، بررسی نمونه بیمار در آزمابشگاه و تشخیص اولیه علت بیماری، استفاده
از نرم افزارهای مرتبط.

منابع

- 1-PLUMB, J. A.1999. Health Maintenance and Principal Microbial Diseases
of Cultured Fish Iowa State University. P. 328.

مدیریت و برنامه ریزی آبزی پروری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

هدف:

آشنایی دانشجویان با اصول مدیریتی و قوانین حاکم در بهره‌برداری آبزیان از منابع آبی و نولید مصنوعی آنها در سطح جهانی و ملی و شناخت پتانسیل‌های کشور در توسعه آبزی پروری می‌باشد.

صرفصل:

نظری:

تعريف و اصول مدیریت آبزی پروری، سازمانهای شبلاطی (ملی و بین‌المللی)، مدیریت کارگاهها و مراکز تکثیر و پرورش آبزیان، مدیریت نیروی انسانی برای آبزی پروری (برآورد نیروی انسانی، آموزش و ترویج، حقوق و دستمزد و ...)، مدیریت آبزی پروری در مناطق ساحلی، قوانین و مقررات حفاظت منابع آبزیان، عوامل و عناصر توسعه آبزی پروری، موانع توسعه آبزی پروری، تعامل آبزی پروری و محیط زیست، برنامه ریزی و کنترل پژوهه آبزی پروری، اصول طراحی و تدوین طرحهای منابع پرورش آبزیان.

منابع:

I-Alabaster, J. S., and Lloyd, R. 1980. Water quality criteria for fresh water fish. Butter Worth Scientific, London.

- 2-American Public Health Association (APHA), American Water Works Association and Water Pollution Control Federation. 1980. Standard methods for experimentation of water and wastewaters, 15th edition. American Public Health Association, Washington.
- 3-Blumenthal, U J., Abisudjak, B., Cifuentes, E., Bennett, S, and Ruiz-Palacios, G. 1991. Recent epidemiological studies to test microbiological quality guidelines for wastewater use in agriculture and aquaculture. Department of Epidemiology and Population Sciences, London School of Hygiene and Tropical Medicine, UK.
- 4-Fry, F. E. J. 1971. The effects of the environmental factors on the physiology of fish. In: W. S. Hoar and D. J. Randall (Editors), *Fish Physiology*, Vol6. Academic Press, New York , NY, P: 1-98.
- 5-Ghosh, D. 1997. Ecosystems approach to low cost sanitation in India: where people know better. In C. Etnier, & B.Guterstam (Eds.), *Ecological engineering for wastewater treatment*. Boca Raton: CRC Press.
- 6-Maria, H. F., M. Marecos., N. A. Andreas & A. Takashi, 1996. Necessity and basis for establishment of European guidelines for reclaimed wastewater in the Mediterranean region. *Journal of Water Science and Technology*, Volume 33, PP: 303-316.
- 7-Mudrak, V. A., 1981. Guidelines for economical commercial fish hatchery wastewater treatment systems. Pages 174 182 in L. J. Allen and E. c. Kinney, editors. Proc. Bio-Engineering symposium for Fish culture Section, American Fisheries Society.
- 8-Muir, J. F. 1992. Aquaculture and water resource management. P 127-148, Proc Conf. on priorities for water Resources Allocation and Management. ODA Natural Resources and Engineering Advisers Conference.

9-Timmons, M. B., Ebeling, J. M., Wheaton, F. W., Summerfelt, S. T and Vinci, B. J. Recirculating Aquaculture System, Northeastern Regional Aquaculture Center (2001) NRAC. Publication No. 01-002, 650 pp.

مبانی مهندسی ژنتیک در آبزیان

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: انظری + ۱ عملی

پیشنهاد: ندارد

هدف:

آشنایی دانشجویان با روش‌های و مکانیزمهای مهندسی ژنتیک و کاربرد آن در صنعت آبزی پرورش و صید و صیادی (ژنتیک جمعیت)

سرفصل:

نظری:

مقدمه و مروری بر آموخته های پیشین، تاریخچه، جایگاه مهندسی ژنتیک در افزایش توان تولید آبزیان، کاربرد مهندسی کروموزم در آبزیان پرورشی (روش‌های پلی پلوئیدی)، روش‌های القابی ماده زایی (Gynogenesis) و تر زایی (Androgenesis)، ویژگیهای کاربردی آبزیان ماده زاد و نر زاد در تولید لابهای پرورشی، روش‌های ایجاد تغییر جنسیت در ماهیان و کاربرد آن در آبزی پروری (ایجاد ماهیان فوق نر و غوچ ماده و تک جنسی)، ترکیب دستکاری های کروموزمی و استروئیدهای جنسی، آشنایی با روش‌های مهندسی ژن در آبزی پروری (کلون کردن و دستکاری ژنی)، شناخت بیان و تنظیم ژن، آشنایی با روش‌های الکتروفورز، PCR ، blotting ، Probing ، ترکیب دستکاری ژن و کروموزم در آبزیان، کاربرد مهندسی ژنتیک در حفاظت محیط‌های آبی، ژنتیک مولکولی در مطالعات جمعیتی آبزیان.

عملی:

تشخیص آفریان دیبلوئیدی یا پلی پلوئیدی با استفاده از روش‌های گسترش کروموزومی (کاربونات)، گسترش خونی و با مشاهده تعداد هستکهای ملول (برای مثال روش نیترات نقره)، تخلیص DNA، بروتین و بررسی آنها با روش الکتروفورز یا اسپکتروفوتومتری، PCR، آشنایی با بانکهای اطلاعاتی راجح

منابع:

- 1-Aunham, R. 2004. Aquaculture and Fisheries Biotechnology, CABI Publishing, p 367.
- 2- Purdem C. E., Champn: and Hall .1995. Genetics and fish breeding., 277 p.

فیزیولوژی آبزیان

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ نظری + ۱ عملی

پیشنهاد: ندارد

هدف:

آشنایی با آنچه در دستاوردهای فیزیولوژیک آبزیان در رابطه با فیزیولوژی تنفس، گردش خون نکثیر، مهاجرت، تغذیه، استرس و ... می‌باشد.

سرفصل:

نظری:

فیزیولوژی تنفس، ارگانهای تنفسی، آبشش‌ها، اکسیژن مصرفی، انتقال CO_2 ، فیزیولوژی دستگاه گردش خون: سیستمهای گردش خون در ماهیان، ترکیب شیمیایی خون و تغییرات آن، حمل گازها توسط خون در ماهیان، خون و نقش آن در اعمال فیزیولوژیک، فیزیولوژی تنظیم فشار اسمزی: تنظیم فشار اسمزی در آبزیان آب شیرین و سوره، تنظیم یون، تنظیم pH، تغییرات هورمونی و بافتی در زمان تنظیم فشار اسمزی، فیزیولوژی استرس: اثر استرس بر فعالیتهای ماهی، طبقه بندی استرس، هورمونهای موثر در استرس، فیزیولوژی مهاجرت: تبدیل بار به اسمولت، مهاجرتهای زود کوچ و درباره، تغییرات هورمونی و بافتی در ارگانهای مختلف، ناشی از عوامل فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی در مهاجرت ماهیان، مهاجرت به خانه Homing Migration، فیزیولوژی تولید مثل: عدد درون ریز موثر در تولید مثل، ساختمند و اعمال غدد تناسلی، هورمونهای استروئیدی، هورمونهای ترشحه از هیپوفیالاموس، فیزیولوژی رفتارهای تولید مثلی، شناخت مراحل تکاملی گنادها و اسپرماتوزیتو و اووژنزو، فیزیولوژی دستگاه حسی و اعصاب (ادراک، عکس العمل، هماهنگی اثر

هورمونها، اندامهای حسی، خواب (زمستانی)، فیزیولوژی تغذیه: اندامهای گوارشی، اجزاء غذا، هضم غذا (بروتین، هیدرات کربن، چربیها) در ماهیان، مبگو و سخت بومستان دیگر، دفع مواد غذایی، متابولیسم و بیوانزئیک، دستگاههای دفعی: اندامهای دفعی، ساختمان آنها، مهمترین مواد دفعی در ماهی و آبزیان، آنسابی با ادوات و روشهای تحقیق در فیزیولوژی آبزیان.

عملی:

سنجهش میزان متابولیسم در ماهی، خونگیری و تعیین پارامترهای خون شناسی (هماتوکریت، MCII و ...) تهیه مقاطعی بافتی و رنگ آمیزی آنها از ارگانهای مختلف ماهی، سنجهش هورمونهای تولید مثل به روش RIA و ...، بازدید از مهاجرت های ماهیان رود کوج و دریارو، استفاده از نرم افزار های مرتبط با فیزیولوژی.

منابع

- 1-Depech, J.; Billard, R. 1994. Embryology in fish; A Review, Societe Francaise d Ichtyologie. PP 1-124.
- 2-Yadav., B. N. 1995. Fish Endocrinology. Day a Publication House, Dehli, India. 1-170.
- 3-Kumar, S.; Tembhre, M. 1998. Anatomy & Physiolog of Fishes. Vikas publishing House, PUT LTD. 1-275.
- 4-Evans, D. H 1996. The physiology of fishes. Marine Science Series. 1-619.

تغذیه تکمیلی آبزیان پرورشی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ نظری + ۱ عملی

پیشناز: ندارد

هدف:

آشنایی با مواد غذایی مختلف و مکانیزم‌های هضم و جذب و متابولیسم آنها برای شرایط مختلف پرورشی آبزیان

سرفصل:

نظری:

اهمیت تغذیه و مواد معنده در آبزی پروری، بررسی روش‌های برآورده مواد معنده مورد نیاز آبزیان پرورشی و مطالعه عوامل موثر بر آنها، بررسی عوامل داخلی و خارجی (محیطی) موثر بر مصرف، هضم، جذب، متابولیسم و دفع مواد غذایی در آبزیان، بررسی مواد ضد تغذیه ای و عوارض ناشی از مصرف آنها بر عملکرد آبزیان و مرور راههای مختلف کاهش اثر آنها، اثرات متقابل مواد معنده در آبزیان پرورشی، افزودنی‌های غیر معنده (آنربیومها، آنتی بیوتیک‌ها، رنگ داله‌ها، هورمون‌ها، اسیدهای توکلیک و ...) و اهمیت آنها در جیره غذایی آبزیان، معرفی انواع غذاهای مخلوط برای مراحل مختلف پرورش آبزیان.

عملی:

تعیین میزان چند ویتامین و ماده معنده در نمونه‌های غذایی مورد مصرف در تغذیه آبزیان، اندازه گیری چند ماده ضد تغذیه ای موجود در منابع پرتوین گیاهی، تنظیم جیره‌های غذایی آبزیان با استفاده از نرم افزارهای مرتبط، طراحی یک آزمایش تغذیه ای گروهی به منظور مقایسه اثرات جیره‌های متوازن و غیر متوازن.

منابع:

1-Guillaume, J., Kaushik, S., Bergot, P., Metailler, R. 2001. Nutrition and Feeding of Fish and Crustaceans. Springer Praxis Books, UK.

2-Halver, J. E., Hardy, R. W. 2002. Fish Nutrition. Academic Press, Amsterdam.

سینتار

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشباز: ندارد

هدف:

دستیابی به اطلاعات روز در رابطه با آبزی بروزی در سطح ملی و بین المللی و ارائه آن به دانشجویان، افزایش قدرت تحلیل و تحقیق در دانشجو

سرفصل:

نظری:

در این درس دانشجویان با توجه به موضوع سینتار که از طرف گروه مشخص می شود، بخشی را انتخاب و درباره آن تحقیق و تحلیل خواهند نمود. دانشجویان موظفتند مطالعات خود را در یک جلسه سینتار بصورت سخنرانی ارائه نموده و به سوالات حاضرین در جلسه پاسخ دهند. تمره سینتار بر اساس نحوه تکمیل آوری و ارائه مطالب، نحوه بیان، توانایی جواب به سوالات، گبرندگی بحث و گزارش نهایی داده خواهد شد.

روش تحقیق

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز: ندارد

هدف:

آشنایی با اهمیت تحقیق و به کارگیری روش‌های مدیریتی مختلف به منظور طراحی، احرا، گردآوری نتایج و انتشار آنها

سرفصل:

تعریف تحقیق، اهمیت تحقیق در توسعه علمی کشورها، آشنایی با موانع و محدودیت‌های انجام تحقیق در ایران، معرفی انواع مختلف تحقیق، بررسی راه‌های مختلف جستجو در منابع علمی و مونورهای جستجو گر، معرفی روش‌های مختلف مطالعه، تجزیه و بادداشت برداری از منابع علمی، راه‌های پیدا کردن سوالات مناسب تحقیق، ارائه طرح مساله، هدف، توجیه و فرضیه‌های تحقیق، مراحل مختلف انجام تحقیق یک تحقیق موفق، اهمیت آشنایی با روش‌های نهیه پروپوزال طرح‌های تحقیقاتی، مشخصه‌های یک پروپوزال خوب، آشنایی با روش‌های تگارش مژوئر منابع، بررسی اهمیت و آشنایی با روش‌های مختلف رفرنس نویسی، آشنایی با روش‌های تأمین منابع مالی، آشنایی با انواع روش‌های مدیریت زمان و کنترل استرس، آشنایی با نرم افزارهای موثر در انجام یک تحقیق موفق، سازمان دهنده گروه تحقیق و تعریف رفتار سازمانی، بررسی راهکارهای موفقیت آمیز در یک کار علمی گروهی، رعایت اصول مهم در انتخاب بهترین تیم هدایت و مشاوره پروژه، خصوصیات یک محقق موفق، آشنایی با انواع طرح‌های آزمایشی، آشنایی با راهکارهای مناسب به منظور طراحی آزمایش‌های مختلف، رعایت نکات مهم در انجام آزمایش‌های علمی، اهمیت آشنایی با روش‌های مختلف نمونه برداری، مزوری بر روش‌های مختلف مدیریت نگهداری و پردازش داده‌ها، آشنایی با اصول

بهداشت و ایمنی کار در مراحل مختلف انجام تحقیق، ضرورت آشنایی با تکنیک های مختلف آزمایشگاهی قبل از شروع تحقیق، اهمیت نگهداری مناسب نمونه های جمع آوری شده، چگونگی کنترل صحت اجرای عملیات در مراحل مختلف انجام تحقیق، استفاده مناسب از داده های گردآوری شده جهت انجام تجزیه های آماری، تصمیم گیری در مورد روش ارائه داده ها و تفسیر مناسب آنها مناسب با اهداف تحقیق، اهمیت آشنایی با روش های انتشار یافته های علمی، رعایت نکات مهم در انتشار مقالات علمی به صورت گروهی، آشنایی با نکات مهم مربوط به ارائه مطالب علمی در منابع علمی بین المللی، بررسی روش های مختلف نگارش مقاله های علمی در منابع علمی داخلی و بین المللی، آشنایی با روش های ارائه مطالب علمی در قالب سمینار و پوسترهای آشنایی با روش های نگارش پایان نامه های علمی.

منابع:

- 1-Weissberg, R. and Baker, S.1990. Writing up Research: Experimental Research Report Writing for Students of English. Prentice Hall Regents, USA.

روشهای نوین آبزی پروری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ نظری + ۱ عملی

پیشیاز: ندارد

هدف:

آشنایی دانشجویان با انواع روشهای ارائه شده برای تکثیر و پرورش آبزیان و بکارگیری فناوری های مختلف در تکثیر و پرورش آبزیان مورد بررسی فرار می گیرد.

سرفصل:

نظری:

تاریخچه و معرفی روشهای نوین تکثیر و پرورش آبزیان، پرورش تعام آبزیان و زراعت محصولات کشاورزی، معرفی گونه های قابل پرورش ماهی به همراه زراعت برنج، روشهای رایج پرورش، پرورش همزمان برنج و میگوی آب شیرین، پرورش ماهی در مزارع مختلف، پرورش ماهی با دامپروری، پرورش ماهی با استفاده از مواد غذایی موجود در فاضلاب (بررسی کیفیت فاضلاب، بهبود کیفی فاضلاب، استخراج های اکسید کننده، تغذیه ماهیان)، استفاده از پساب مزارع پرورش ماهی و آبزیان برای تولید محصولات زراعی، بررسی اقتصادی استفاده از فاضلاب برای تغذیه ماهیان، پرورش ماهی در قفس، گونه های مهم پرورش در قفس، پرورش ماهی در سواحل بسته، پرورش ماهی در سازگان بسته پرورش ماهی، چگونگی گردش آب در یک محیط نیمه بسته، مدیریت عوامل فیزیکو شیمیایی آب و افزایش کیفیت آن برای استفاده مجدد در سازگان پرورش ماهی، پرورش ماهی در یک سازگان مدار بسته پرورش ماهی، معرفی و بررسی بخش های مختلف در یک سازگان

مدار بسته پرورش ماهی (بررسی نقش عوامل فیزیکی و زیستی)، معرفی انواع فیلترهای زیستی، انتخاب گونه پرورشی، نقش باکتریها در سازگان مدار بسته پرورش ماهی، نقش غذا و غذا دهی در سازگان پرورش مدار بسته ماهی، نقش ماهی در سازگان و مدیریت کیفیت آب، معرفی سازگان مدار بسته پرورش توان آبزیان و گیاهان و سایر تولید کنندگان اولیه (کشت گیاه در محلول مواد مغذی Hydroponic و پرورش ماهی در سازگان پرورش توان ماهی و گیاه و آبزیان و گیاهان و جنبکها Aquaponic). کشت توان ماهی و سایر آبزیان، چرخه مواد و انرژی در یک اکوسیستم آبی برای افزایش توان تولید.

عملی:

راه اندازی یک سیستم یا سازگان پرورش توان چند گونه ماهی با هم، پرورش توان ماهی و گیاه در مقیاس آزمایشگاهی و تبیه تجاری، پرورش ماهی در یک سازگان مدار بسته پرورش ماهی، بازدید از سازگان های پرورشی در مقیاس تجاری.

منابع:

- 1-Bergero, D., Boccignone, M., Di Natale, F., Forneris, G. Palmegiano, G.B., Zoccarato, I. 1996. Intensive fish culture and its impact on the environment: the role of natural zeolite in the reduction of the ammonium content in the effluents. pp. 101–102. In: Hancock, D.A., Beumer, J.P. (Eds.), Proceedings of the Second World Fisheries Congress, Brisbane, Australia.
- 2-Blumenthal, U J., Abisudjak, B., Cifuentes, E., Bennett, S, and Ruiz-Palacios, G. 1991. Recent epidemiological studies to test microbiological quality guidelines for wastewater use in agriculture and aquaculture. Department of Epidemiology and Population Sciences, London School of Hygiene and Tropical Medicine, UK.
- 3-Bergheim, A., Forsberg, O. I. 1993. Attempts to reduce effluent loadings from salmon farms by varying feeding frequencies and mechanical effluent

treatment, in production, Environment and quality, pp.115-124. Ed. By G. Barnable & P. Kestemont. Special population No. 18, European Aquaculture Society. Ghent, Belgium.

4-Burgoon, P.S, and Baum, C. 1984 . Year round fish and vegetable production in a passive solar greenhouse. New Alchemy Institute, East Falmouth, Massachusetts .02536.

5-Coffin, D. E. 1993. Impact of solids retention time on sludge production from low density media expandable granular bio-filters. Master's Thesis. Department5 of Civil and Environmental Engineering, Louisiana State University, Baton Rouge, Louisiana, USA.

6-Gloge, C. K., Cotner, B. J., Cole, M. W. M., Rakocy, J. E., Baily, D. S, and Shultz, K. 1995. A. Contribution of lettuce to waste water treatment capacity of raft hydroponics in a closed recirculating fish culture system. Aquaculture Engineering and Waste Management, Proceedings from the Aquaculture in the mid-Atlantic conference. Washington, D.C. June 24-28, 1995.

7-Johnson, H. J. 1980. Hydroponics:A guide to soilless culture system. Leaflet 2947. Division of Agriculture Sciences, University of California.

8-Maria, H. F., M. Marecos., N. A. Andreas & A. Takashi. 1996. Necessity and basis for establishment of European guidelines for reclaimed wastewater in the Mediterranean region. Journal of Water Science and Technology, Volume 33, PP: 303-316,

9-Muir, J. F. 1992. Aquaculture and water resource management. P 127-148. Proc Conf. on priorities for water Resources Allocation and Management. ODA Natural Resources and Engineering Advisers Conference.

- 10-Muir, J., F. 1994. Many happy return? Water re-use system in aquaculture, assistant director. Institute of Aquaculture. University of Sterling, Sterling FK94LA.UK.
- 11-Quillere, I., Marie, D., Roux, L., Gosse, F., Morot-Gaudry, J. F. 1993. An artificial productive ecosystem based on a fish/bacteria/plant association. 1 . Design and management. *Agriculture Ecosystems Environment*, 47, 13-30.
- 12-Rafiee G. R., C. R. Saad., M. S. Kamarudin., K. Sijam., M. R. Ismail. 2001. Estimation of ammonia excretion rates by different weight groups of red tilapia (*Oreochromis sp*) and gaseous ammonia escape values in a water recirculating system. PP 206. 6th Asian Fisheries Forum, Book of Abstract, Asian Fisheries , Diversification and Integration, November 25-30,2001, National Sun Yat-Sen Universiti, Kaohsiung, Taiwan.
- 13-Rafiee G. R., Saad, C. R., Kamarudin, M. S., Sijam, K., Ismail, M. R., Yusop, K. 2002. Use of aquaculture wastewaters as nutrient solutions for growth of lettuce (*Lactuca sativa* Var *longifolia*), volume 1. PP 354-360. Proceeding of Asia- Pacific Conference on marine Science and technology, "Marine Science into the New Millennium" 12-16 may 2002, Kuala Lumpur, Malaysia.
- 14-Rakocy, J. E., Baily, D. S., Martin, J. M., and Shultz, K. A. 2000. Tilapia production systems for the Lesser Antilles and other resource-limited, tropical area., Tilapia Aquaculture in the 21st century, Proceeding from the fifth international symposium on tilapia aquaculture, Rio De Janeiro - RJ, Brazil, September 3-7, 2000.
- 15-Rosenthal, H. 1993. The history of recycling technology: A lesson learned from past experience? Department of fishery biology, Institute of Marin Science. University of Kiel, Germany.

- 16-Ruddle, K, and Zhong, G. 1984. Integrated aquaculture- agriculture in South China. The dike-pondsystem of Zhujiang delta. Cambridge University Press, 166 pp.
- 17-Saad, C. R., G. R. Rafiee., M. S. Kamarudin., K. Sijam., M. R. Ismail. 2002. Use of lettuce (*Lactuca sativa* var. *longifolia*) for purification of aquaculture wastewater, volume 2. PP 1511-1517. Proceeding of Second International Conference on Sustainable Agriculture for Food, Energy and Industry, Beijing, 8-12 September 2002.
- 18-Seawright, D. E., 1993. A method for investigating nutrient dynamics in integrated aquaculture, hydroponics systems. In: Wang, J.K. (Ed.), Techniques for Modern Aquaculture. Proceedings of a Conference, 21-23 June (1993), Spokane, WA. pp.137-147.
- 19-Smith, R. R. 1980. Nutritional Bioenergetics in Fish, In: Fish Feed Technology, UNDP, FAO, Rome, PP. 21-27.
- 20-Timmons, M. B., Ebeling, J. M., Wheaton, F. W., Summerfelt, S. T and Vinci, B. J. Recirculating Aquaculture System, Northeastern Regional Aquaculture Center (2001) NRAC. Publication No. 01-002, 650 pp.
- 21-Wren, S. W. 1984. Comparison of hydroponic crop production techniques in a recirculating fish culture system. M.S. thesis, Texas A&M University, College Station, TX, P: 66.

جنین شناسی ماهیان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ نظری + ۱ عملی

پیشیاز: ندارد

هدف:

آشنایی دانشجویان مقایسه سیر تکاملی جنین ماهیان با سایر مهره‌داران، پیدایش و تکامل سلولهای تناسلی ماهیان ماده و نر.

سر فصل:

نظری:

شناسایی سلولهای جنسی ماهیان و اساس فیزیولوژیک تولید مثل و رشد گنادی، مکانیسمهای انجام لقاح، شناسایی مکانیسم های تقسیم و تغیریخ سلولی و اندام زایی در طی دوران رشد و نمو جنینی، شناسایی نیازهای اکو فیزیولوژیک جنین در طی دوره جنینی، شناسایی و بررسی اثرات زیست محیطی بر جنین، شناسایی مکانیسم تغیریخ و جذب کبse زرده تا شروع تغذیه فعال.

عملی:

عملیات این درس در ارتباط با مسائل نظری همزمان و همگام با مطالب تئوری وابسته به شرایط و امکانات موجود در گروه مربوطه انجام خواهد شد.

مراجع:

- 1- Depêche, J. 1994. Embryology in fish: A review; Société Frucaise d' Ichtyologie. 123 pp
- 2-Scott, F. Gilbert. 2003. Developmental Biology, Sinauer Associates; 7th Bk&Cdr edition, 838pp
- 3 - Yvette, W. K. 2004. Developmental Biology of Teleost Fishes (Fish & Fisheries Series). Springer, 636 pp
- 4-Dewan , A. P. 2004 . Embryology of Fishes, Anmol Publications, Pvt Ltd, 348 pp

اقتصاد و بازاریابی آبزیان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز:

هدف:

آشنایی با بازارهای جهانی محصولات شیلاتی و چگونگی عملکرد اقتصاد آبزیان است.

سرفصل:

نظری:

مقدمه ای درباره جایگاه آبزیان و فرآورده های آن در اقتصاد جهانی و ایران، تعریف علم اقتصاد، مفاهیم بنیادی در اقتصاد (کمباین، انتخاب، هزینه فرصت و کارایی)، مفهوم عرضه و تقاضا و عوامل موثر بر آن، اقتصاد و منابع طبیعی، اقتصاد و سیاست گذاری ها در شیلات، بهره وری و مفهوم آن در برداشت، فرآوری و جایجایی محصولات شیلاتی، فاکتورهای موثر در تجارت محصولات دریایی، سهم شیلات در اقتصاد و تأمین امنیت غذایی کشور، تعریف بازاریابی، انواع بازار (بازار رقابت کامل و بازار انحصار کامل)، بازار و رابطه آن با زنجیره فعالیت های آبزی پروری، عوامل موثر در بازاریابی آبزیان و فرآورده های آن، تبلیغات و نقش آن در افزایش کشش تقاضای آبزیان، بازار محلی، داخلی و صادرات آبزیان و فرآورده های آن، لرزآوری محصولات دریایی با تأکید بر محوریت بازار، عوامل موثر در قیمت گذاری محصولات دریایی، جایگاه تولیدات پرورشی آبزیان اقتصادی (میگو، صدف، آزاد ماهیان و ...) در تجارت جهانی، تجارت محصولات دریایی و ملاحظات زیست محیطی.

منابع

- ۱-اقتصاد منابع طبیعی، محیط زیست و سیاست‌گذاری ها، ترجمه دکتر سیاوش دهقانیان و مهندس فرج دین قزلی، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۰.
- ۲-اقتصاد، خرد و کلان، دکتر محمود منتظر طهور، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ نهم، ۱۳۷۶.
- 3-The International Seafood trade, James L. Andrson, woodhead Publishing Limited, 2003.

تکثیر و پرورش گیاهان آبری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ نظری + ۱ عملی

پیشیاز:

هدف:

آشنایی دانشجویان با گیاهان آبری و نقش آنها در بوم سازگان آبری و پرورش مصنوعی گیاهان آبری زیستی مطرح است.

سرفصل:

نظری:

معرفی گیاهان آبری، رویش گاههای گیاهان آبری، طبقه بندی اکونوژیکی گیاهان آبری، مناسابی گیاهان آبری و معرفی گونه های اقتصادی و ارزشمند آنها، بررسی نیازهای غذایی گیاهان آبری، مواد مغذی ضروری برای رشد و پرورش گیاهان آبری، اختلالات تغذیه ای، علائم کمبود مواد مغذی در گیاهان آبری، آنالیز شیمیایی گیاهان آبری، محیط کشت گیاهان آبری، معرفی انواع نمک های معدنی برای تهیه محلول مواد مغذی، تنظیم غلظت مواد محلول، عوامل موثر در تکثیر و پرورش گیاهان آبری (پس - اج)، هدایت الکتریکی، شوری، دما، روابط گیاهان آبری و میکروارگانیزم ها، روشهای تکثیر و پرورش گیاهان آبری، انواع روشهای کشت، آفات و بیماریهای گیاهان آبری، روشهای مهار آفات و بیماریهای گیاهان آبری.

عملی:

بازدید از مراکز نکثیر و پرورش گیاهان آبری و محیط های طبیعی، طراحی سازگاری برای پرورش گیاهان آبری، تهیه محلول مواد مغذی (محیط کشت) پرورش و نگهداری ۴ گونه گیاه آبری.

منابع:

- 1-Cook, C. D. K. 1996. Aquatic and wetland plants of India, Oxford University Press. 198 Madison Avenue, New York. 385 pp, ISBN 0-19-854821-4
- 2-Cooper, A. 1979. The ABC of NFT Grower book, London, pp181.
- 3 -Hoyer, M. V and Daniel E. Canfield, Jr. Aquatic plant management in lakes and reservoirs, University of Florida. 1997.
- 4-Michael, L. 1996. Growth on your native landscape, A Guide To Identifying, Propagating, and Landscaping with Western Washington Native Plants, edited by 1996. 132 pp.
- 5-Nikolov, H. 1996. Dictionary of plant names, In Latin, German, English and French, 926 pp. ISBN 3-443-50019.
- 6-Rajendran, N, and Kathiresan, K. 1996. Effect of effluent from shrimp pond on shoot biomass of mangrove seedlings. Aquaculture research, 27:745-747.
- 7-Sixth International Congress on Soilless Culture. Proceedings of a Conference, 29 April-5 May 1984, Lunteren, The Netherlands, P: 533547.
- 8-Thayer, D. D. 2005. Haller, K.A and Joyce, J. C. Weed control in Florida ponds, University of Florida. 2005.

9-Wren, S. W. 1984. Comparison of hydroponic crop production techniques in a
recirculating fish culture system. M.S. thesis, Texas A&M University,
College Station, TX, P: 66.

طرح آزمایش های پیشرفته

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناه:

هدف:

هدف درس معرفی و ژرفای بخشیدن به روش های نمونه گیری و طرح آزمایش ها در زمینه های منابع طبیعی و روش های تجزیه و تحلیل آماری است.

سرفصل:

نظری:

مروری بر طرح های آزمایش پیشرفته در علوم منابع طبیعی، معرفی روش های نمونه برداری پیشرفته، تجزیه و تحلیل اولیه داده های جمع آوری شده، معرفی چند روش تجزیه آماری پیشرفته در علوم منابع طبیعی، تجزیه رگرسیون چند متغیره، تجزیه تابع تشخیص چند متغیره، تجزیه واریانس چند متغیره، تجزیه همبستگی کاتزیک (متعارف)، تجزیه عامل ها، تجزیه خوشه ای.

مدیریت تولید در آبزی پروری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز:

هدف:

آشنایی دانشجویان با عوامل مختلف مدیریتی (انتخاب و خرید ماهی، تغذیه، کیفیت آب و اقتصادی) در تولید آبزیان می‌باشد.

مرئی:

نظری:

مقدمه، آشنایی با اصول توسعه پایدار در آبزی پروری، آشنایی با معیارهای انتخاب محل مزراع پرورش آبزیان، آشنایی با اصول انتخاب سیستم های پرورش مناسب برای هر محل، آماده سازی سیستم های پرورشی برای شروع دوره پرورش، آشنایی با اصول تعیین میزان تراکم برای سیستم های مختلف پرورشی، چگونگی تهیه آبزیان سالم برای شروع دوره پرورش، آشنایی با اصول حمل و نقل و کار با آبزیان پرورشی با رعایت حداقل میزان استرس وارد، اصول آبزی دار کردن سیستم های مختلف پرورشی، اصول مراقبت های روزمره از سیستم های پرورشی و آبزیان مورد پرورش، مدیریت کیفیت آب در آبزی پروری، ارزیابی و مدیریت بحران در پرورش آبزیان، کنترل فاکتورهای موثر بر میزان رشد در پرورش آبزیان به منظور تعیین زمان مناسب جهت برداشت، آشنایی با اصول کنترل کیفیت آبزیان تولیدی، روش های برداشت آبزیان پرورشی، درجه بندی آبزیان تولیدی، اصول مدیریت نیروی انسانی در پرورش آبزیان، به کارگیری نرم افزارهای کامپیوترا در آبزی پروری.

رکورد گیری-کنترل تولید- حسابداری و بازاریابی در برورش آذربایجان، مدیریت دفع فاضلاب تولیدی مزارع
آذربایجان، برنامه ریزی برای شروع مجدد یک دوره برورشی

منابع:

- 1-Bergheim, A, and Forsberg, O. I. 1993. Attempts to reduce effluent loadings from salmon farms by varying feeding frequencies and mechanical effluent treatment, in productoion, Environment and quality (Ed. By G. Barnable & P. Kestemont), pp.115-124, Special population No. 18,European Aquaculture Society, Ghent, Belgu.
- 2-Brummett, R.E, and Noble, R.P. 1995. Aquaculture for African Small holders. ICLARM TechnicalReport 46. ICLARM, Manila, p. 46.
- 3-Chen, S, Coffin, D. E, and Malone, R. F. 1997. Sludge production and management for re-circulating aquaculture system. Journal of the world aquaculture society 28 (4) : 303 – 315.
- 4-Coffin, D. E. 1993. Impact of solids retention time on sludge production from low density media expandable granular bio-filters. Master's Thesis. Department5 of Civil and Environmental Engineering, Lowisiana State University, Baton Rouge, Louisiana, USA.
- 5-Ghosh, D. 1997. Ecosystems approach to low cost sanitation in India: where people know better. In C. Etnier, & B.Guterstam (Eds.), Ecological engineering for wastewater treatment. Boca Raton: CRC Press.
- 6-Pillay, T. V. R. 1990. Aquaculture Principles and Practices, Fishing News Book. 279 pp.
- 7-Quillere, L., Marie, D., Roux, L., Gosse, F., Morot-Gaudry, J. F. 1993. An artificial productive ecosystem based on a fish/bacteria/plant association. 1 . Design and management. Agriculture Ecosystems Environment, 47, 13-30.

- 8-Rakocy, J. E., Baily, D. S., Martin, J. M., Shultz, K. A. 2000. Tilapia production systems for the Lesser Antilles and other resource-limited, tropical area,. Tilapia Aquaculture in the 21st century, Proceeding from the fifth international symposium on tilapia aquaculture, Rio De Janeiro - RJ, Brazil, September 3-7, 2000.
- 9-Rakocy, J. E. 1994. Evaluation of a closed recirculating system for tilapia culture. Ph.D. Dissertation, Department of Fisheries and Allied Aquacultures, Auburn University, AL, pp.129.
- 10-Rajendran, N, and Kathiresan, K. 1996. Effect of effluent from shrimp pond on shoot biomass of mangrove seedlings. Aquaculture research, 27:745-747.
- 11-Westerman, P. W. Hinshaw, J. M., Barker, J. C. 1993. Trout manure characterization and nitrogen mineralization rate. Proc. Aquaculture engineering conference on Techniques for Modern Aquaculture, ASAE pub. 02-93, 35-43.

